
שיעור רנא

מל"ת רמז.

מצוה רמז הזהירנו במה שהוא אצלנו בעין שלא לעכב אותו ולא נתנהו לו. והוא אמרו לא תעשוק, וזה שהגנבה לקיחת מה שאצל אחר בתחבולה ובסתר, והוזהרנו מהפועל ההוא באמרו לא תגנובו כמו שבארנו. והגזל הוא לקיחת מה שאצל אחר באונס ובהכרח ובמריבה כמו שיעשו הגוזלים בכרכים והוזהרנו מזה הפועל באמרו לא תגזול, והעושק הוא שיהיה לזולת דבר בעין רוצה לומר קבלת ממון מחזיק בו ולא נתנהו לו באונס או בלא אונס אבל ברמיה והזהיר גם כן מזה הפועל באמרו לא תעשוק. ובספרא לא תעשוק עושק של ממון ואיזה זה הכובש שכר שכיר, וכן כל מה שדומה לו, ואמנם המשל בשכר שכיר בעבור שהוא חוב גמור עליך אף שהוא לא נתן לך מאצלו ממון ולא הגיע לידך מצדו ממון עם כל זה אחר שבא לו אצלך בתורת חוב ידוע חייב. וכבר נכפלה האזהרה בו בענין זה ולקח דמיון זה הענין בעצמו, ואמר לא תעשוק שכיר עני ואביון ירצה בו לא תעשוק השכיר כי הוא עני ואביון כמו שאמר בו ולא תבא עליו השמש וגו'. ולשון ספרי לא תעשוק שכר שכיר עני ואביון הלא כבר נאמר לא תגזול מלמד שכל הכובש שכר שכיר עובר בלא תעשוק ולא תגזול ולא תלין ומשום ביומו תתן שכרו ושם אמרו בפירוש עני ואביון ממהר אני לפרוע על ידי עני ואביון, והעובר על העושק דינו ודין הגזלן שוה אמר וכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו. (קדושים, תצא, הלכות גזילה פ"א) :